

4. HAFTA

- Okuma ve Anlatım Teknikleri -II

İNSANLAR HAKKINDA YAZMAK... S/113

- «İnsanları konuşurun»
- Onlara ilginç olanı anlattırarak, ilginç yanıtları alabileceğiniz sorular sorun
- «Ne düşündüğünü kendi kelimeleriyle anlatan insan kadar yazmaya teşvik eden biri olamaz...»
- Kelimler, kendini ifade etme biçimleri biriciktir...
- Konuştuğunuz kişi henüz yazarın süzgecinden geçmemiştir.
- İyi röportajın sırrı, insana dair bulduklarınızdır.

ÖRNEK: BİR RÖGAR KAPAĞI...

- Kimlerle konuşabilirsiniz?
- Anlatmak istediğiniz hikâye nasıl ilgi çekici hale gelir?

RÖPORTAJ VE SÖYLEŞİ

- Röportaj sanılan görüşmelerin çoğu söyleşidir.
- «Röportaj deyince daha havalı geliyor» 😊
- Söyleşi, soru – cevaptır. Cevaplar söyleşiyi yaptığınız kişinin kendi ağzından kendi cümleleriyle yayımlanır
- Röportajda cevaplar alınır, soruyu yöneltenin cümleleriyle aktarılır. Yani işin içine yazarlık ve yazarın yorumu girer. Sağlam bir edebi beceri ister.
- Söyleşide kişilerin bir araya gelme zorunluluğu yoktur. Röportaj içinse bir arada olmak, gözlem yapmak anlatıyı, öykülemeyi güçlendirir. (röportaj yapılan kişinin dış görünümü, ruh hali, beden dili, ortam, sesler, nesnelere vb.)
- Röportaj: Öyküsel örüntü. Söyleşi doğrudan soru cevap
- Röportajda yazar, söyleşide konuşulan kişi ön planda.
- Röportaj yazarı, okurun gözü, kulağı akli olarak orada adeta...

[HTTP://ATILLAGIRGIN.NET/S/2170/I/SOYLESI_MI_ROPORTAJ_MI.PDF](http://atillagirgin.net/s/2170/i/soylesi_mi_roportaj_mi.pdf)

1. 3. 4. Röportaj Dalında Ödül Alan Gazeteciler (1960-2005)

Öte yandan, 1960 yılından günümüze kadar Türkiye Gazeteciler Cemiyeti'nden, "Röportaj Dalı"nda ödül alan yazarlar şunlardır:

Necmi Onur "Mezarlarında Yaşayanlar" (1963), "Telsiz Duvaksız Anadolu" (1967), "Kanlı Kerbela" (1968), "Unuttuğumuz Doğu" (1980); Aziz Nesin "Duyduk Duymadık Demeyin" (1976), "Dünya Kazan Ben Keççe" (1977); Mete Akyol "Düzenzedeler" (1977), "Hem Yaşadım Hem De Yazdım" (1993), "Aynen Naklen" (1994); Celalettin Çetin "Bir Gazetecinin Not Defteri" (1980); Nail Güreli "İnsanıyla Sazıyla Sözüyle Yöre Yöre" (1982); Zeynep Oral "Konuşa Konuşa" (1983), "Katmandu'dan Meksika'ya" (1985), "Kara Sevda" (1988), "Sözden Söze" (1990), "Uzak Doğu'm" (2000); Uğur Mumcu "Aybar İle Söyleşi Sosyalizm ve Bağımsızlık" (1986); Ertuğrul Özkök "Elveda Başkaldırı" (1987); Yalçın Peşken "Nevşehir'den Newyork'a" (1988); Yalçın Doğan "Fenerbahçe Cumhuriyeti" (1989); Halit Çapın "Benim Akşam Sefalarım" (1990); Refik Durbaş "Ahmet Arif Anlatıyor: Kalbim Dinamit Kuyusu" (1990); Osman Balcıgil "Latin Amerika'nın Atar Damarları" (1990); Emin Çölaşan "Bir Dönemin Yazıları 1988-1989" (1990); Aydın Engin "Ben Frankfurt'ta Şoförken" (1991), "Tangodan Taliban'a" (2002), "Halit Kıvanç Kitabı-Bir Koltukta Kaç Karpuz" (2003); Tarık Dursun K. "Gavur İzmir Güzel İzmir" (1994); Mehmet Ali Birand "12 Mart/İhtilalin Pençesinde Demokrasi" (1995), "32. Gün" (1999), "20 Yılın Perde Arkası 32. Gün" (2005), "Türkiye'nin Büyük Avrupa Kavgası 1954-2004" (2005); Savaş Ay "Göz Tanığı" (1995), "Çamur Şevket'in Torunu" (2003); Orhan Erinc "Bir Arpa Boyu" (1996), "Pazartesi Yazıları Şu Bizim Enayi Defteri" (1999); Fusun Özbilgen "Sana Tütün ve Tespih Yolluyorum" (Semiha Berksoy'un Anıları, Nazım Hikmet ve Fikret Mualla ile Mektuplaşmaları) (1997); Emin Karaca "Eski Tüfeklerin Sonbaharı" (1999), "Plazaların Efendisi Aydın Doğan" (2003), "Kaybolan Babı'nın Ardından" (2004); Tanju Cılızoğlu "Anılarla Kamil Kırkoğlu" (2000); Zehra Güngör "Yasak Ülke Dalai Lama ile Tibet'te" (2000); Kenan Akın "Milli Nizam'dan 28 Şubat'a Olay Adamı Erbakan" (2000), "Filistin Dramı ve Yaser Arafat" (2002), Nebil Özgentürk "Ara Güler/Bir Yudum İnsan" (2000), "Bir Yudum İnsan Yolculukları" (2004); Nilgün Cerrahoğlu "Annem Batıya Gidin Dedi" (2001); El-

van Feyziođlu "Vali Recep Yazıcıoğlu Uçan Kuşlar Gülümser" (2001); Derya Sazak "11 Eylül Gölgesinde Saddam/Kuveyt İşgalinden Usame Bin Ladin Saldırısına Körfez Savaşı" (2002); Aydın Candabak "İncir Çekirdeđi" (2002); Hikmet Çetinkaya "İrticanın Kara Yüzü" (2002), "ABD'nin Kürt Kozu ve Bağdat'ın Çocukları" (2003), "Çağımızın Üç Tanığı" (2004); Deniz Som "Dere Tepe Anadolu" (2002), "Yedi Tepe İstanbul" (2003), "Geze Geze İstanbul Herhangi Bir Yerde" (2004), "Tepe Tepe İstanbul" (2005), "Gide Gele Anadolu" (2005); Saygı Öztürk "Devletin Derinliklerinde..." (2002), "Kasadaki Dosyalar" (2003), "5-6-2 Tamam Reis... Kırcı, Ağca ve Bir Dönemin Cinayetleri" (2003), "Madalyalı Mahkum" (2004), "Kırmızı Klasör" (2005), "Aynadaki Reis / Sedat Peker'in Sıradışı Yaşamı" (2006); Erol Gönenç "Milenyum Aydınları" (2003); Emel Armutçu "Acele Vesikalık Yaşamın Siyah-Beyaz Kareleri" (2003); Azer Bortaçına "Kültürün Gerçek Tanığı Güneydođu Anadolu" (2003), "Doğu Anadolu: Cömert Toprakların Masalı" (2005); Nuriye Akman "Başka Sorum Yok" (2004), "Gurbette Fethullah Gülen" (2004); Doğan Katırcıoğlu "Kerizname Enayi Defteri" (2005); Önay Yılmaz "Nazilerle Beş Yıl" (2005); Yavuz Donat "Cumhuriyetin Kara Kutusu Süleyman Demirel Anlatıyor" (2005).³⁹

NEREDEN BAŞLAMALI?

- Kiminle görüşeceğini seçmek
- Gerçek dünyaya çıkmak
- Sırf kolay erişebildiğin için birileriyle görüşmekle yetinmemek
- Ödev değil, gerçekten yayımlanacakmış gibi.
- Okumaktan zevk alacağınız şeyi yazın!
- İlginç, garip birileri...

RÖPORTAJ GÖRÜŞMESİNDE SİZİ NELER BEKLER?

- Kendine bakmak...
- Ruh haliniz nasıl?
- Gergin/Utangaç/ sinirli/ heyecanlı?
- Kendinizi nasıl rahatlatıyorsunuz?
- Konuşacağınız kişiyi nasıl rahatlatıyorsunuz?
- Ortamda ilginizi neler çekiyor?
- Araç gereçler tamam mı? Ses kayıt cihazının pili, telefonun şarjı, telefon çekmiyorsa ucu iyi açılmış bir kalem?
- Hemen deftere sarılmayın. Önce tanışın... S/119
- Olası soruların listesi
- Sohbet sırasında oluşan sorular
- Konu çok dağılırsa nasıl toplayacaksınız?

GÖRÜŞME SIRASINDA...

- Hızlı not almak...
- Önemli şeyleri kendinize hatırlatacak kısaltmalar
- Eve gidince temize çekme
- Güzel olanı cilalama, ön plana çıkarma
- Özlük ve tarafsızlık
- Etik sorumluluk: Onu doğru temsil etmek. Herhangi bir misyon için saptırmamak, kullanmamak...
- Söylediklerini bağlam dışı kullanmamak

NELER İÇERMELİ?

- Neden bu röportajı yaptık?
- Dikkatimizi çekecek yanı ne?
- Arada alıntı.. Gerçek dili örneklemek...
- Güzel ara başlıklar

